

Exam. Code : 103202

Subject Code : 1025

B.A./B.Sc. Semester—II

INDIAN CLASSICAL DANCE

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

Note :— Attempt any FIVE questions. All questions carry equal marks.

1. What do you understand by 'Mudra'? Write the names of asamyukta mudras according to Abhinaya Darpan with description of any fifteen.
2. Give description of eye glances and eyebrow movements with their uses in dance.
3. Write in detail about Manipuri dance form.
4. Write definition of any FOUR of the following :
Laya, gat, bhav, kasak-masak, kavitta, vandana.
5. Give introduction of Ektaal and Dadra taal with notation in thah, dugun, tigon and chaugun.
6. Write introduction of Jhaptaal with notation of tatkar in thah, dugun, tigon and chaugun laya.
7. Write your views on the topic "The place of vocal in expressional part of dance".
8. Describe historical background of famous folk dances of Rajasthan.

(PUNJABI VERSION)

ਨੋਟ :— ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

1. 'ਮੁਦਰਾ' ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਅਭਿਨਯ ਦਰਪਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਯੁਕਤ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖਕੇ ਕਿਸੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
2. ਨਿਤ ਨਿਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਭੇਦ ਅਤੇ ਆਈਬਰੋ ਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸਹਿਤ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
3. ਮਨੀਪੁਰੀ ਨਿਤ ਨਿਰ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
4. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ :
ਲੈਅ, ਗਤ, ਭਾਵ, ਚਾਕ-ਮਸਕ, ਕਵਿੱਤ, ਵੰਦਨਾ।
5. ਇੱਕਤਾਲ ਅਤੇ ਦਾਦਰਾ ਤਾਲ ਦਾ ਪਰਿਚੈ ਲਿਖਕੇ ਠਾਹ, ਦੁਗੁਨ, ਤਿਗੁਨ ਅਤੇ ਚੌਗੁਨ ਵਿੱਚ ਲਿਪਿਬੱਧ ਕਰੋ।
6. ਝੱਪਤਾਲ ਦਾ ਪਰਿਚੈ ਲਿਖਕੇ ਠਾਹ, ਦੁਗੁਨ, ਤਿਗੁਨ ਅਤੇ ਚੌਗੁਨ ਲੈਅ ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਰ ਲਿਪਿਬੱਧ ਕਰੋ।
7. "ਨਿਤ ਦੇ ਅਭਿਨਯ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਗਾਯਨ ਦਾ ਸਥਾਨ" ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਿਖੋ।
8. ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕ ਨਿਤਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿੱਠਠੂਮੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

(HINDI VERSION)

Note :— कोई पांच प्रश्न करें। सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. 'मुद्रा' से आप क्या समझते हैं ? अभिनय दर्पण के अनुसार अक्षरमुद्रा हस्त मुद्राओं के नाम लिखकर किन्हीं प्रन्द्रह का वर्णन कीजिए।
2. नृत्य में नृष्टि भेद व भृकुटि भेद का विनियोग सहित वर्णन कीजिए।
3. मणिपुरी नृत्य शैली का विस्तृत वर्णन कीजिए।
4. निम्नलिखित में से किन्हीं चार को परिभाषित कीजिए :
लय, गत, भाव, उत्सुक-मसक, कवित्त, वंदना।
5. एकताल व दादराताल का परिचय लिखकर ठाह, दुगुन, तिगुन व चौगुन में लिपिबद्ध कीजिए।
6. झपताल का परिचय लिखकर, उत्सुक की ठाह, दुगुन, तिगुन व चौगुन लिपिबद्ध कीजिए।
7. "नृत्य के अभिनय पक्ष में गायन का स्थान" विषय पर अपने विचार लिखिए।
8. राजस्थान के प्रमुख लोक नृत्यों का ऐतिहासिक वर्णन कीजिए।